Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Фізико-технічний інститут

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №1 «Експериментальна оцінка ентропії на символ джерела відкритого тексту»

Виконали: студенти групи ФБ-04 Андрійчук Анастасія Охрімовський Михайло Перевірив: Чорний О.

Мета роботи

Засвоєння понять ентропії на символ джерела та його надлишковості, вивчення та порівняння різних моделей джерела відкритого тексту для наближеного визначення ентропії, набуття практичних навичок щодо оцінки ентропії на символ джерела.

Порядок виконання роботи

- 0. Уважно прочитати методичні вказівки до виконання комп'ютерного практикуму.
- 1. Написати програми для підрахунку частот букв і частот біграм в тексті, а також підрахунку 1Н та 2Н за безпосереднім означенням. Підрахувати частоти букв та біграм, а також значення 1Н та 2Н на довільно обраному тексті російською мовою достатньої довжини (щонайменше 1Мб), де імовірності замінити відповідними частотами. Також одержати значення 1Н та 2Н на тому ж тексті, в якому вилучено всі пробіли.
  - 2. За допомогою програми CoolPinkProgram оцінити значення 10(H), 20(H), 30(H).
- 3. Використовуючи отримані значення ентропії, оцінити надлишковість російської мови в різних моделях джерел

Хід роботи

Взяла текст «Преступление и наказание». Очистила текст від непотрібних символів. Далі за формулами порахувала частоти, ентропії, надлишковості. Отримані таблички зберегла через пандає в ексель.

Результат

Монограми з пробілами

ентропія 4.304284399234026

наллишковість 0.13914312015319474

Монограми без пробілів

ентропія 4.399966340633688

надлишковість 0.11187081315110559

Перехресні біграми з пробілами

ентропія 3.9279688039841756

надлишковість 0.21440623920316493

Неперехресні біграми з пробілами

ентропія 3.9273189639991983

надлишковість 0.2145362072001603

Перехресні біграми без пробілів

ентропія 4.101573507324395

надлишковість 0.17210113399723115

Неперехресні біграми без пробілів

ентропія 4.100124677867977

надлишковість 0.17239357889962237

Таблині

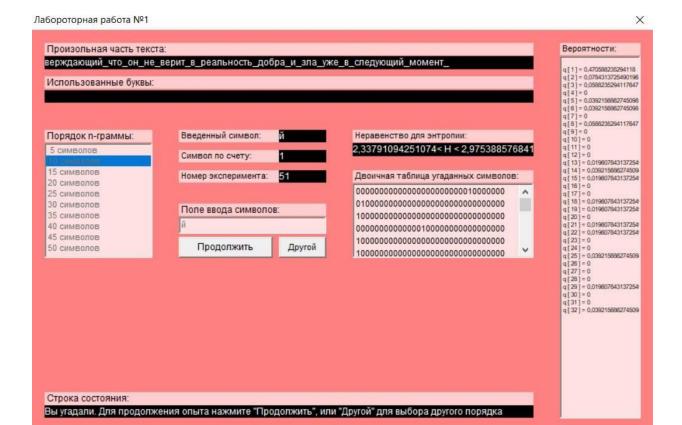
Монограми	з пробілами	Монограми без пробілів			
_	0,17253725	0	0,116651488		
О	0,096524761	е	0,08863062		
е	0,073338537	a	0,080997557		
a	0,067022462	н	0,066178945		
н	0,054760612	И	0,065936492		
И	0,054559991	Т	0,065838787		
Т	0,054479143	С	0,053819849		
С	0,04453392	В	0,047038388		
В	0,038922514	Л	0,046733211		
Л	0,038669991	р	0,042534302		
р	0,035195551	К	0,033581617		
К	0,027787537	Д	0,03255511		
Д	0,026938141	М	0,031967673		
M	0,026452059	у	0,030149875		
у	0,024947898	П	0,027902657		
П	0,023088409	Ь	0,023616899		
Ь	0,019542105	Я	0,021723108		
Я	0,017975063	ч	0,018407165		
Ч	0,015231243	б	0,017681011		
б	0,014630378	Γ	0,017174392		
Γ	0,014211169	3	0,01565574		
3	0,012954542	ж	0,011600374		
ж	0,009598877	й	0,01018184		
й	0,008425093	х	0,008651126		
Х	0,007158485	Ш	0,008368867		
ш	0,006924926	ю	0,005711529		
ю	0,004726077	Э	0,00358614		
Э	0,002967398	щ	0,003040922		
щ	0,002516249	ц	0,002818974		
ц	0,002332596	ф	0,001265342		
ф	0,001047023				

Перехресні біграми		Неперехресні біграми		Перехресні біграми		біграми без	
з пробілами		з пробілами		без пробілів		пробілів	
0_	0,0239	0_	0,0237571	то	0,018448	то	0,018436
e_	0,019144	e_	0,0191419	не	0,01296	не	0,013218
и_	0,017574	и_	0,017469	ОВ	0,012799	ОВ	0,012846
a_	0,017097	_B	0,0170957	на	0,012319	на	0,012393
_B	0,016902	a_	0,0169799	но	0,012143	но	0,012304
_n	0,016063	г,	0,0161954	СТ	0,011828	СТ	0,011874
_H	0,016003	_H	0,0161854	ПО	0,011074	ПО	0,011184
_c	0,015798	ر ا	0,015914	ко	0,010851	ко	0,010851
то	0,014845	то	0,0149218	ОН	0,010551	ОН	0,010545
ь_	0,01202	ь_	0,0120552	ОТ	0,00991	ОТ	0,009942

CoolPinkProgram

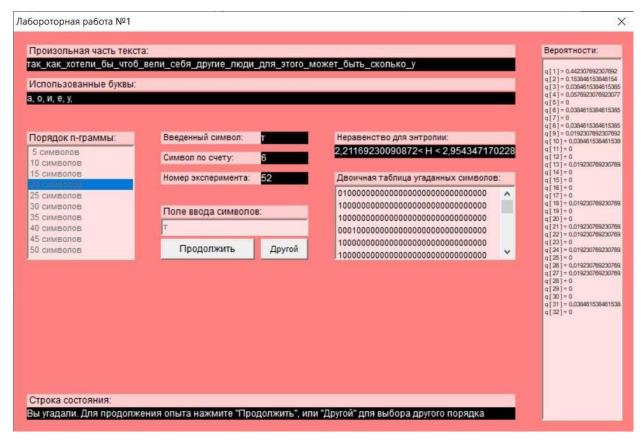
H10 = 2,65664976

R = 0,468670048

H20 = 2,583019735

R = 0.483396053

H30 = 1,96906159

R = 0,606187682

Висновок:

Найчастіший символ – пробіл, тому потрібно його прибирати при шифруванні. Найчастіші букви – "о", "е", "а", "и". Найчастіші перехресні біграми в тексті з пробілами: "о ", "е ", "и "; неперехресні: "о ", "е ", " п"; перехресні без пробілів: "то", "но", "ст"; неперехресні - аналогічно.